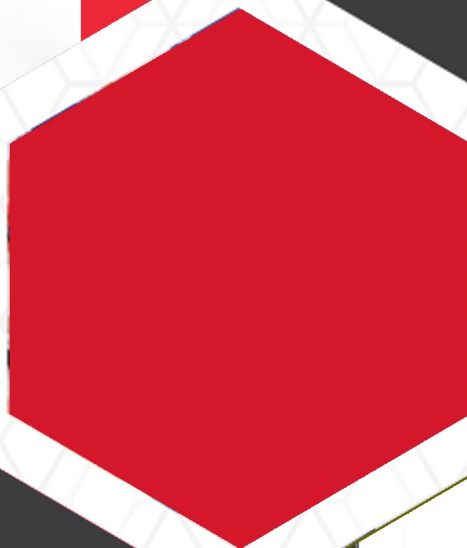

วารสารข่าวด้านการอุดมศึกษาและ วิทยาศาสตร์จากกรุงบรัสเซลส์

ฉบับที่ 1 ประจำเดือนมกราคม 2567

สำนักงานที่ปรึกษาการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม
ประจำสถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงบรัสเซลส์ (ปว. (บช.))

บรรณาธิการที่ปรึกษา
ดร. สมเกียรติ กมลพันธ์
อัครราชทูตที่ปรึกษา
(ฝ่ายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และ
นวัตกรรม)

กองบรรณาธิการ
นายจตุรงค์ อมรชัยทรัพย์
ที่ปรึกษาโครงการ

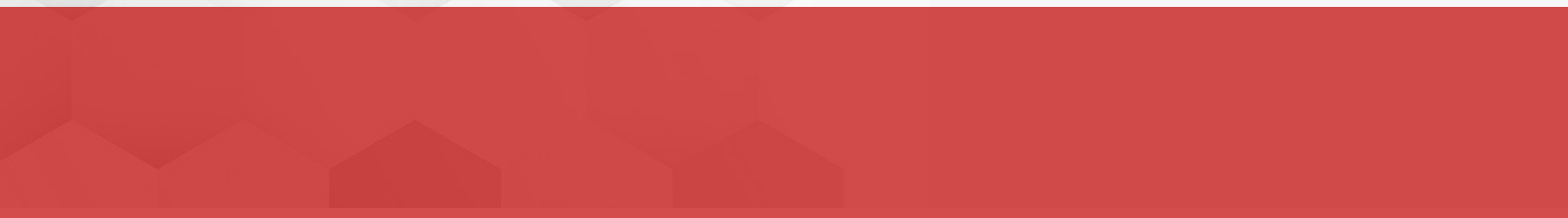
จัดทำโดย
สำนักงานที่ปรึกษา ด้านการอุดมศึกษา
วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม
ประจำสถานเอกอัครราชทูต
ณ กรุงบรัสเซลส์

Office of Higher Education, Science,
Research and Innovation
Royal Thai Embassy
412 Boulevard du Souverain
Brussels 1150 Belgium
Tel: +32 (0) 2 675 07 97
Fax: +32 (0) 2 662 08 58
Email: info@thaiscience.eu
Website: www.thaiscience.eu
Webpage: [https://www.facebook.com/
OHESI.ThaiscienceBrussels](https://www.facebook.com/OHESI.ThaiscienceBrussels)

สารบัญ

การส่งเสริมวิสาหกิจเริ่มต้นและการพัฒนานวัตกรรมของฝรั่งเศส	1
หน่วยงานส่งเสริมวิสาหกิจเริ่มต้นและการพัฒนานวัตกรรม	3
ระบบการอุดมศึกษาในประเทศฝรั่งเศส	9
ระบบอุดมศึกษา LMD	10
หลักสูตรวิชาชีพ	9
ประเภทสถาบันอุดมศึกษาในฝรั่งเศส	12
มหาวิทยาลัย	15
สถาบันอุดมศึกษาวิชาชีพชั้นสูง (Grandes Ecoles)	15
โรงเรียนและสถาบันเฉพาะทางด้านอื่นๆ	22

การส่งเสริมวิสาหกิจเริ่มต้นและ การพัฒนานวัตกรรมของฝรั่งเศส

เป้าหมายของประเทศฝรั่งเศส คือการเป็นผู้นำด้าน
วิสาหกิจเริ่มต้น (Startup) และการพัฒนานวัตกรรม
โดยรัฐบาลฝรั่งเศสมีแผนในการใช้งบประมาณสำหรับ
นโยบายด้านนวัตกรรมเป็นจำนวน 110 พันล้านยูโร
ภายใน ค.ศ. ปี 2010 – 2030

โดยมีมาตรการสำคัญ 3 ประการที่ช่วยผลักดันการ
พัฒนาและการขยายตลาดของบริษัทสตาร์ทอัพใน
ฝรั่งเศส อย่างแรกคือให้การสนับสนุนในช่วงเริ่มต้น
หรือ Early Stage ผ่านการทำงานของหน่วยงานชื่อว่า
'Bpifrance' อดีตสถาบันการเงินที่ผันตัวมาเป็นหน่วย
ตั้งกองทุนส่งเสริมสตาร์ทอัพ ให้การสนับสนุนการเงิน

ตั้งแต่เริ่มต้นทำธุรกิจจนถึงวันที่เดบิต มีงบประมาณ
หลักพันล้านยูโรต่อปี

มาตรการที่สองคือการจัดตั้งกองทุนสำหรับนวัตกรรม
เป็นจำนวน 20,000 กว่าล้านยูโร โดยภายในเวลา 10
ปีฝรั่งเศสจะมีบริษัทสตาร์ทอัพ ที่เกี่ยวกับนิวเคลียร์
พลังงานทางเลือก ระบบการบินและอวกาศ ซึ่งล้วน
เป็นหน่วยสำคัญในการพัฒนาประเทศ

มาตรการที่สาม คือการสร้าง “La French Tech” ซึ่งเป็นเครือข่ายรวบรวมสตาร์ทอัพในฝรั่งเศสเข้ามาเป็นสมาชิก เพื่อสร้างความร่วมมือและอำนาจต่อรองในการขยายงานในต่างประเทศ และส่งเสริมศักยภาพของบริษัทเทคโนโลยีจากฝรั่งเศส

นอกจากนี้ ฝรั่งเศสยังเน้นพัฒนานวัตกรรมด้วยการสร้างระบบนิเวศ โดยเริ่มต้นตั้งแต่ปี ค.ศ. 2010 ที่รัฐบาลจัดตั้งโครงการสนับสนุนการลงทุนในอนาคตกับสตาร์ทอัพ สร้างความร่วมมือระหว่างเอกชนและรัฐบาล และตั้งกฎเกี่ยวกับภาษีแบบพิเศษ เพื่อช่วยสร้างผู้ประกอบการเทคโนโลยีให้เกิดขึ้นได้ กลยุทธ์นี้ทำให้ฝรั่งเศสมีสตาร์ทอัพระดับยูนิคอร์นถึง 26 ธุรกิจ อีกหนึ่งปัจจัยสำคัญคือการทำงานร่วมกับกระทรวงต่างประเทศ ซึ่งได้ช่วยส่งเสริมขยายธุรกิจไปต่างประเทศได้ง่ายขึ้น พร้อมดึงดูดบริษัทต่างชาติให้เข้ามาลงทุนในระบบนิเวศด้านนวัตกรรมภายในประเทศ

บางโปรแกรมพัฒนาในเครือข่ายทางการทูตตั้งแต่ปี ค.ศ. 2005 ร่วมกับตัวแทนจาก Bpifrance และภาคธุรกิจในฝรั่งเศส เช่น โครงการที่ชื่อ NETVA (New Technology Venture Accelerator) ซึ่งเป็นโครงการสนับสนุนผู้ประกอบการฝรั่งเศสรุ่นใหม่ในสหรัฐอเมริกา เน้นช่วยบริษัทในช่วงเริ่มต้น อีกโปรแกรมชื่อว่า YEi (Young Entrepreneurs Initiative) เปิดตัวในบอสตันปี ค.ศ. 2005 ช่วยเหลือสตาร์ทอัพต่างชาติให้มีบทบาทในระบบนิเวศด้านนวัตกรรมของฝรั่งเศสมากขึ้น

หน่วยงานส่งเสริมวิสาหกิจเริ่มต้นและการพัฒนานวัตกรรม

หน่วยงานสำคัญของฝรั่งเศสที่มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาและการขยายตัวของบริษัทสตาร์ทอัพในฝรั่งเศสมีดังนี้

Station F

Station F คือหนึ่งในศูนย์รวมสตาร์ทอัพ ที่ใหญ่ที่สุดในโลก ซึ่งตั้งอยู่ใจกลางกรุงปารีส การจัดตั้ง Station F นั้นได้ใช้เงินลงทุนรวมกว่า 250 ล้านยูโร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อจัดตั้งองค์กรที่เอื้อต่อการเติบโตของบริษัทสตาร์ทอัพในฝรั่งเศสในด้านเทคโนโลยีดิจิทัล โดยจัดพื้นที่สิ่งอำนวยความสะดวก สาธารณูปโภคและบริการจากภาครัฐ ตลอดจนจัดหาแหล่งเงินทุน และจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการพัฒนาเทคโนโลยี โดย Station F นับว่าเป็นศูนย์บ่มเพาะบริษัทสตาร์ทอัพที่มีขนาดใหญ่ที่สุดในโลก โดยแข่งขันกับศูนย์รวมสตาร์ทอัพขนาดใหญ่ Y Combinator ที่จัดขึ้น ณ Silicon Valley มลรัฐแคลิฟอร์เนีย สหรัฐอเมริกา

Station F ตั้งอยู่ในพื้นที่ของ Halle Freyssinet ซึ่งแต่เดิมเป็นโรงไฟฟ้าเก่า ได้รับการปรับปรุง ซ่อมแซม และตกแต่งใหม่โดยบริษัท Wilmotte & Associates เพื่อเป็นพื้นที่ทำงานร่วมกัน (co-working space) ภายใน Station F มีพื้นที่กว่า 34,000 ตารางเมตร รองรับโต๊ะทำงานได้มากกว่า 3,000 จุด รองรับสตาร์ทอัพได้มากกว่า 1,000 ราย ถ้านับเป็นคนที่ประมาณ 9,000 คน และบรรดาคนเหล่านี้มาจากประเทศต่าง ๆ กว่า 20 ประเทศ อีกทั้งภายใน Station F ยังมีภัตตาคาร ร้านอาหาร คาเฟ่ และมีพื้นที่ให้จัดกิจกรรมได้ 8 จุดในตัวอาคาร โดยเปิดให้บริการตลอด 24 ชั่วโมง ทุกวันไม่มีวันหยุด

พื้นที่ของ Station F จะแบ่งออกเป็น 3 โซนหลัก ๆ คือ โซนที่ใช้ทำงานร่วมกัน โซนสร้างสรรค์ผลงาน และโซนพักผ่อนหย่อนใจ

- โซนที่ใช้ทำงานร่วมกัน : มีห้องประชุมกว่า 370 ห้อง แลมีห้องที่เอาไว้ระดมความคิด
- โซนสร้างสรรค์ผลงาน : โซนนี้จะมีโต๊ะทำงานเป็นหลัก มีความเป็นส่วนตัวสูง โดยใช้เป็นพื้นที่ทำงานหลัก และไม่ใช่พื้นที่เปิด
- โซนพักผ่อนหย่อนใจ : โซนนี้จะประกอบไปด้วยร้านอาหาร ไบรชณีย์ ร้านขายสินค้าหมุนเวียน ยิมสำหรับออกกำลังกาย

นอกจากนี้ Station F ยังจัดให้มี Tech Lab ซึ่งเป็นห้องทดลอง ให้แก่บริษัทสตาร์ทอัพเพื่อเข้าใช้เครื่องมือต่างๆ ในการทดลองสินค้าต้นแบบ หน่วยงานและองค์กรของรัฐและเอกชนต่างๆ ที่เข้ามาจัดตั้งสำนักงานย่อยในพื้นที่ของ Station F จะเป็นหน่วยงานที่จำเป็นต่อการจัดตั้งและดำเนินการของบริษัทสตาร์ทอัพ เช่น ธนาคารการลงทุนแห่งชาติ (BPI-France) กรมแรงงาน กรมการจัดหางาน กรมสวัสดิการสังคม หน่วยงานว่าด้วยความปลอดภัยทางเทคโนโลยีสารสนเทศ หน่วยงานด้านภาษี ศุลกากร และหน่วยงานตำรวจแห่งชาติ

ในด้านของแหล่งเงินทุนปัจจุบันมีบริษัทและองค์กรที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีดิจิทัลหลายรายได้เข้ามาร่วมลงทุนและให้ความร่วมมือจัดตั้งโครงการและสำนักงาน เพื่อร่วมพัฒนาสตาร์ตอัพ ที่อาจจะมาพัฒนาสินค้าและบริการให้กับตน ตัวอย่างของบริษัทหรือหน่วยงาน เช่น Kima Ventures ซึ่งเป็นบริษัทลงทุนของนาย Xavier Niel ที่มีวัตถุประสงค์เพื่อสนับสนุนบริษัทสตาร์ทอัพที่กำลังพัฒนาเทคโนโลยีดิจิทัลใหม่ๆ นอกจากนี้ ยังมีบริษัทอื่นๆ ที่สำคัญมีดังนี้ บริษัท Ventech บริษัท Delphi รวมไปถึงบริษัทยักษ์ใหญ่ด้านสังคมออนไลน์ เช่น Facebook บริษัทขายสินค้าทางอินเทอร์เน็ตรายใหญ่ของฝรั่งเศส vente-privee.com บริษัท BNP Paribas และ Plug and Play ที่พัฒนาเทคโนโลยีด้านการเงิน บริษัท Thales ซึ่งพัฒนาระบบความปลอดภัยทางเทคโนโลยีสารสนเทศ บริษัท Ubisoft ซึ่งพัฒนาเกมส์และสื่อบันเทิง นอกจากนี้ยังมีกลุ่มที่ดำเนินงานด้านการวิจัยและพัฒนา เช่น บริษัท Microsoft และสถาบัน INRIA ซึ่งจะดูแลการวิจัยในด้านปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence) สถาบันสมองและไขสันหลังซึ่งจะสนใจในด้านสุขภาพ และยังมีสถาบันชั้นสูงเช่น HEC EDHEC ParisTech ที่ร่วมสนับสนุนโครงการด้วย

Station F จะเน้นเลือกบริษัทสตาร์ทอัพ ที่อยู่ในช่วงเริ่มก่อตั้งและหาเงินทุน ทั้งนี้บริษัทสตาร์ทอัพที่ได้รับเลือกจะได้รับคำแนะนำจากผู้ประกอบการที่ประสบความสำเร็จในตลาดของสาธารณรัฐฝรั่งเศสและนานาชาติ ตลอดจนถึงหน่วยงานต่ำ ๆ เพื่อแก้ปัญหาในการพัฒนาสินค้า โดยผู้ประกอบการหรือหน่วยงานที่ให้คำแนะนำจะคอยดูแลสตาร์ทอัพราว 12 ถึง 15 บริษัท ทั้งนี้ Station F มีเป้าหมายที่จะให้บริษัทสตาร์ทอัพที่เข้าร่วมมีสัดส่วนเป็นสัญชาติฝรั่งเศสร้อยละ 50 และจากประเทศอื่นๆ อีกร้อยละ 50 เพื่อให้เกิดการพบปะและแลกเปลี่ยนความคิด ซึ่งการแบ่งปันประสบการณ์ระหว่างบริษัท สตาร์ทอัพ จะช่วยแก้ไขปัญหที่บริษัทสตาร์ทอัพมักจะพบเจอได้ถึงร้อยละ 90 และการได้อยู่ท่ามกลางผู้ประกอบการด้วยกัน จะทำให้มีความสดใหม่ทางความคิด และการลงมือทำ อีกทั้งยังเข้าถึงทรัพยากรต่างๆ ได้ค่อนข้างสะดวกอีกด้วย

La French Tech

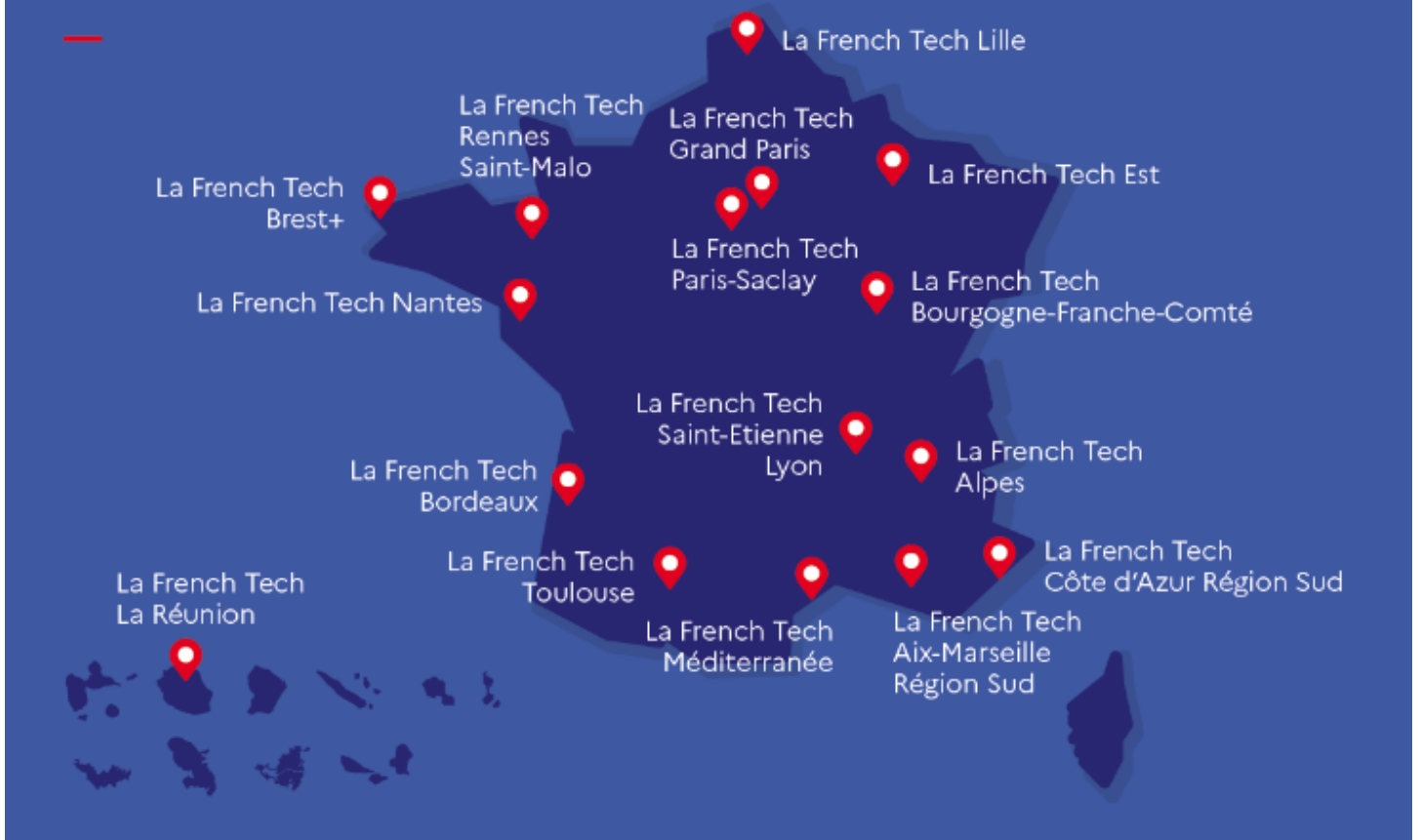

La French Tech เป็นโครงการของรัฐบาลฝรั่งเศส เพื่อสนับสนุนธุรกิจสตาร์ทอัพ ระดับนานาชาติที่เกิดขึ้นในฝรั่งเศส โดยจุดประสงค์หลักของการก่อตั้ง

La French Tech ก็เพื่อเสริมสร้างความสัมพันธ์ของหน่วยงานในภาครัฐเพื่อทำงานร่วมกันในการผลักดันสตาร์ทอัพ เพื่อสร้างเอกลักษณ์ให้กับเหล่าสตาร์ทอัพสัญชาติฝรั่งเศส และกระตุ้นให้มีการแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ระหว่างผู้ประกอบการ

โครงการที่ La French Tech เคยได้นำสู่ออกสาธารณะ ได้แก่ French Tech Ticket ซึ่งเป็นการให้เป็นแพ็คเกจเงินรางวัล พร้อมกับวีซ่า รวมถึงความช่วยเหลืออื่นๆ แก่ผู้ประกอบการสตาร์ทอัพโดยมีจุดมุ่งหมายร่วมกันเพื่อสร้างความเป็นนานาชาติในวงการธุรกิจสตาร์ทอัพของฝรั่งเศส โดยเชิญชวนผู้มีพรสวรรค์มาสร้างสรรค์และพัฒนาสตาร์ทอัพของตนเองที่ปารีส จากนั้นก็ได้ต่อยอดโครงการ French Tech Ticket เป็นโครงการ French Tech Visa โดยมีการให้สิทธิพิเศษต่างๆ มากขึ้น เช่นถ้าผู้ประกอบการอยู่นอกกลุ่มสหภาพยุโรปก็จะได้รับสิทธิพิเศษในการขอวีซ่าด้วย ซึ่งรวมถึงสมาชิกในครอบครัวด้วย และเมื่อเข้ามาได้แล้ว ก็จะได้ร่วมในโปรแกรม accelerators รวมถึงได้เป็นพันธมิตรกับสตาร์ทอัพรายอื่นๆ

The French Tech Capitals in France

FRENCH TECH VISA

ในการสมัครโครงการ French Tech Visa จะแบ่งประเภทของผู้สมัครขอวีซ่าออกเป็นสามประเภท ได้แก่ ประเภทผู้ประกอบการสตาร์ทอัพประเภทพนักงานด้านธุรกิจเทคโนโลยี และนักลงทุน ในกรณีของผู้ประกอบการด้านสตาร์ทอัพสามารถสมัครขอวีซ่าผ่านสามช่องทาง ได้แก่ วิธีแรกคือการสมัครผ่านโครงการ French Tech Ticket ซึ่งเป็นการให้บริษัท

สตาร์ทอัพได้สมัครเข้าร่วมโครงการแบบยกทีม โดยสตาร์ทอัพที่เข้าร่วมคัดเลือกจากทั่วโลกจะถูกเลือกเพียง 70 ทีม เพื่อเข้าไปอยู่ภายใต้การดูแลของศูนย์บ่มเพาะธุรกิจ 41 ศูนย์ เป็นระยะเวลา 12 เดือน โดยแต่ละทีมจะได้รับเงินสนับสนุน 45,000 ยูโร วิธีที่สองคือ ผู้ประกอบการสามารถเข้าร่วมโครงการแข่งขันสตาร์ทอัพที่จัดขึ้น โดยศูนย์บ่มเพาะธุรกิจและผู้ชนะโครงการสามารถได้รับการพิจารณาวีซ่าในขั้นตอนที่รวดเร็ว วิธีที่สามคือ ผู้ประกอบการสามารถขอวีซ่าผ่านโครงการ “Passport Talent” ซึ่ง โดยเบื้องต้นรัฐบาลจะมีโควตาในการออกวีซ่าประเภทนี้ประมาณ 10,000 รายต่อปี (พนักงานด้านธุรกิจเทคโนโลยี และ นักลงทุนด้านเทคโนโลยีสามารถขอวีซ่าโครงการนี้ได้เช่นกัน) ในกรณีของผู้มีความสามารถด้านเทคโนโลยี สามารถสมัครเข้าทำงานกับบริษัทสตาร์ทอัพของฝรั่งเศส และจะได้รับการพิจารณาให้ได้รับวีซ่าแบบรวดเร็ว ส่วนนักลงทุนด้านสตาร์ทอัพสามารถขอวีซ่าได้ในกรณีที่บริษัทร่วมทุน (Venture Capital) จะมาเปิดสาขาในฝรั่งเศส หรือ ถูกจ้างให้เข้ามาทำงานในฝรั่งเศส

ธนาคารการลงทุนแห่งชาติ (BPI France)

ธนาคารการลงทุนแห่งชาติ หรือ BPI France เป็นหน่วยงานที่ให้การสนับสนุนการเข้าถึงแหล่งเงินทุนให้แก่บริษัทต่าง ๆ ในฝรั่งเศส ทั้งวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม สตาร์ทอัพ จนถึงบริษัทขนาดใหญ่ โดยมีเป้าหมายหลักในการทำงาน 3 ประการ ได้แก่

- ส่งเสริมการเติบโตของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม
- เตรียมความพร้อมให้แก่บริษัทต่างๆ สำหรับการแข่งขันในอนาคต
- สนับสนุนการพัฒนาาระบบนิเวศที่เหมาะสมกับการดำเนินธุรกิจให้แก่ผู้ประกอบการต่าง ๆ

โดยนวัตกรรมเป็นหนึ่งในภาคการลงทุนที่สำคัญของ BPI France ซึ่งมีการให้ความช่วยเหลือแก่วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมผ่านบริการต่อไปนี้

- การวิเคราะห์ถึงความเป็นไปได้ และศักยภาพของธุรกิจ เพื่อกระตุ้นให้บริษัทมีการดำเนินการวิจัยและพัฒนา นวัตกรรมให้มากขึ้น
- การให้เงินทุนแก่โครงการความร่วมมือด้านนวัตกรรม โดยจะให้ในลักษณะเป็นเงินอุดหนุนมูลค่าสูงสุดไม่เกิน 50,000 ยูโร เพื่อใช้ในการเตรียมตัวสร้างความร่วมมือ การจับคู่หาพันธมิตร การขอรับคำปรึกษาเฉพาะทาง การทำสัญญา การเจรจาข้อตกลงร่วมกัน และการเข้าร่วมในโครงการหรืองานแสดงสินค้าต่างๆ
- โครงการ “Innovation Loan” ซึ่งจะให้เงินกู้ยืมแก่บริษัทด้านนวัตกรรมเพื่อให้ใช้เป็นงบประมาณสำหรับการพัฒนาสู่อุตสาหกรรม และการนำผลิตภัณฑ์ บริการและกระบวนการไปต่อยอดเชิงพาณิชย์ จำนวนเงินกู้ยืมนั้นจะอยู่ที่ 50,000 ขึ้นไป ภายในระยะเวลา 7 ปี
- BPI France ยังให้ความช่วยเหลือในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของสหภาพยุโรป โดยวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมด้านการพัฒนานวัตกรรมที่มีศักยภาพสูง สามารถขอความช่วยเหลือจาก BPI France ในการวิเคราะห์โครงการของตนเอง เพื่อปรับปรุงพัฒนา และเตรียมความพร้อมในการเข้าสมัครขอรับทุนจากโครงการ Horizon Europe ของสหภาพยุโรป

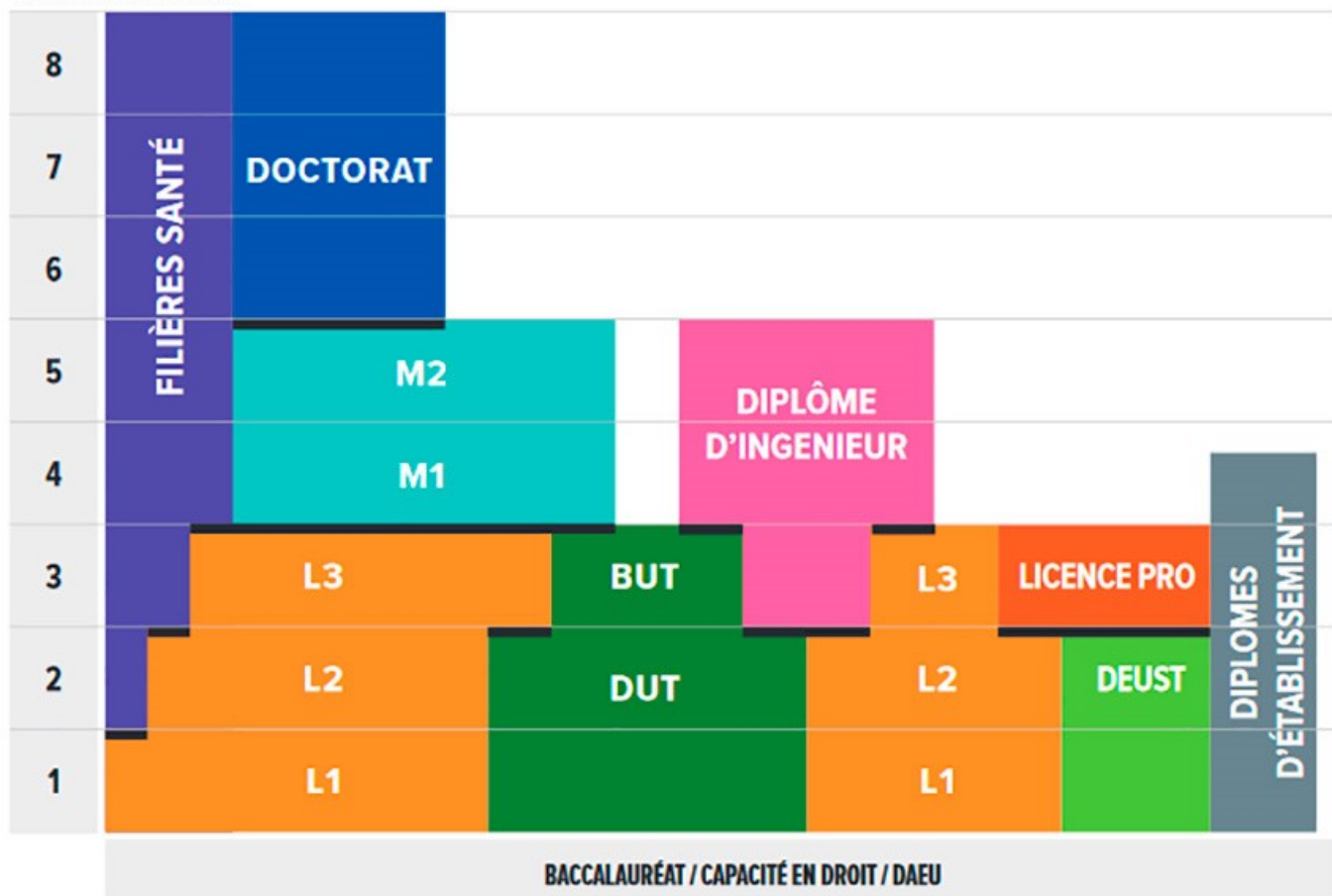
ระบบการอุดมศึกษาในประเทศฝรั่งเศส

สถาบันอุดมศึกษาของฝรั่งเศสส่วนใหญ่ได้รับงบประมาณช่วยเหลือจากรัฐบาล ซึ่งแตกต่างจากระบบการศึกษาทางฝั่งประเทศที่ใช้ภาษาอังกฤษ ที่มีสถาบันการศึกษาเอกชนจำนวนมาก โดยมหาวิทยาลัยของรัฐของฝรั่งเศสนั้นเปิดสอนทุกสาขาวิชา ไม่ว่าจะเป็นทางด้านวิทยาศาสตร์ (ซึ่งรวมไปถึงสาขาอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องได้แก่ คณิตศาสตร์ เคมี ฟิสิกส์ ชีววิทยา เป็นต้น) ด้านเทคโนโลยี (วิศวกรรมศาสตร์ วิทยาการคอมพิวเตอร์ เป็นต้น) ด้านอักษรศาสตร์ มนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ กฎหมาย เศรษฐศาสตร์ การจัดการ สาธารณสุข การกีฬา และอื่นๆ อีกมากมาย และเมื่อสำเร็จการศึกษา ปริญญาบัตรที่ออกให้โดย

มหาวิทยาลัยรัฐเหล่านี้ล้วนได้รับการรับรองและมีมาตรฐานเดียวกันไม่ว่าจะจบการศึกษาในระดับปริญญาตรี (3 ปี) ปริญญาโท (2 ปี) หรือปริญญาเอก (3 ปี) จากมหาวิทยาลัยใดก็ตาม

ในสถานอุดมศึกษามีการวางกลยุทธ์เปิดกว้างสู่ระดับสากล โดยการเปิดหลักสูตรที่มีการเรียนการสอนหรือการฝึกงานในต่างประเทศ มีวิชาและหลักสูตรที่เปิดสอนเป็นภาษาอังกฤษ มีการได้รับการเครื่องหมายรับรองคุณภาพจากองค์กรนานาชาติ การเข้าร่วมในโครงการทุนส่งเสริมการเคลื่อนย้ายนักศึกษาและนักวิจัยอย่าง Erasmus+ หรือการขยายวิทยาเขตไปยังต่างประเทศ ล้วนแต่เป็นโอกาสที่สร้างเส้นทางไปสู่ความเป็นสากล

Nombre d'années d'études

ระบบอุดมศึกษา LMD

ระบบอุดมศึกษาของฝรั่งเศสหลักๆ จะถูกเรียกว่า LMD : Licence (Bachelor), Master, Doctorat (PhD) ซึ่งจะได้รับเฉพาะผู้ที่จบมัธยมศึกษาตอนปลาย ได้รับประกาศนียบัตรรัฐ Baccalauréat หรือ BAC หรือเทียบเท่า โดยระบบ LMD ประกอบไปด้วย

การศึกษาต่อระดับปริญญาตรี

ปริญญาตรีในฝรั่งเศส ใช้เวลาเรียน 6 ภาคการศึกษา คิดเป็น 180 หน่วยกิต (หรือใช้เวลาเรียน 3 ปีนับจากจบมัธยมศึกษาตอนปลาย : BAC+3) โดยการศึกษาต่อระดับปริญญาตรี วุฒิประกาศนียบัตรมัธยมศึกษาตอนปลายของประเทศไทย เปิดสิทธิ์ให้นักเรียนสามารถสมัครเข้าศึกษาต่อระดับอุดมศึกษาในฝรั่งเศสได้

การศึกษาต่อระดับปริญญาโท

ปริญญาโทในฝรั่งเศส ใช้เวลาเรียน 2 ปี โดยถ้าวรวมปริญญาตรีและปริญญาโท จะคิดเป็น 10 ภาคการศึกษา คิดเป็น 300 หน่วยกิต (หรือใช้เวลาเรียน 5 ปีนับจากจบมัธยมศึกษาตอนปลาย : BAC+5)

การศึกษาปริญญาตรีในประเทศไทยเป็นหลักสูตร 4 ปี ในขณะที่การศึกษาระดับปริญญาตรีในฝรั่งเศส Licence เป็นการศึกษาระดับ Bac +3 การเทียบวุฒิการศึกษาเพื่อการศึกษาต่อจึงไม่สามารถกำหนดตายตัวได้ และไม่มีองค์กรกลางที่ทำหน้าที่เทียบวุฒิการศึกษาเพื่อการศึกษาต่อ การพิจารณาให้นักเรียนให้เข้าศึกษาในระดับใดนั้น ขึ้นอยู่กับการพิจารณาของแต่ละสถาบัน ซึ่งจะพิจารณาจากระเบียนการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน รวมทั้ง ศักยภาพในการศึกษา ดังนั้น ผู้ที่สำเร็จการศึกษาปริญญาตรีในประเทศไทยอาจได้รับให้เข้าศึกษาในระดับปริญญาโทปีที่ 2 (Master 2) ได้โดยไม่ต้องผ่านชั้นปริญญาโทปีที่ 1 (Master 1) ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับพื้นฐานวิชาที่ได้ศึกษามาแล้ว ในระดับปริญญาตรีว่าตรงกับหลักสูตรที่สมัครมาน้อยเพียงใด อาทิเช่น ในสาขากฎหมาย และในทางกลับกันอาจ ได้รับการตอบรับให้เข้าศึกษาในระดับปริญญาตรีปีสุดท้าย (Licence 3) ได้ หากมหาวิทยาลัยพิจารณาเห็นว่าวิชาที่เรียนมาในระดับปริญญาตรียังไม่เพียงพอต่อการเข้าไปศึกษาในระดับปริญญาโท

กระบวนการสมัครส่วนใหญ่ กระทำผ่านการคัดเลือกจากใบสมัคร ผู้สมัครต้องส่งใบสมัครถึงหน่วยงานหรือ ผู้รับผิดชอบหลักสูตรที่ตนสนใจสมัคร ระยะเวลาเปิดรับสมัครเริ่มประมาณกลางเดือนมีนาคม หรือ ต้นเดือน เมษายนเป็นต้นไป สถาบันส่วนใหญ่ไม่เรียกเก็บค่าใบสมัคร หากจะสมัครเรียนในหลักสูตรที่ใช้ภาษาฝรั่งเศสในการเรียนการสอน ผู้สมัครควรมีความรู้ภาษาฝรั่งเศสระดับ B2 เป็นอย่างน้อย อย่างไรก็ตามปัจจุบันมีหลักสูตรที่เปิดสอนเป็นภาษาอังกฤษเพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ โดยเฉพาะในสายวิทยาศาสตร์

การศึกษาต่อระดับปริญญาเอก

ปริญญาเอกในฝรั่งเศส ใช้เวลาเรียนโดยประมาณ 3 ปี โดยถ้ารวมปริญญาตรี ปริญญาโท และปริญญาเอก จะคิดเป็น 16 ภาคการศึกษา คิดเป็น 480 หน่วยกิต (หรือใช้เวลาเรียน 8 ปี นับจากจบมัธยมศึกษาตอนปลาย : BAC+8)

กระบวนการสมัครเริ่มโดยการติดต่ออาจารย์ที่มีผลงานในสายงานเดียวกับหัวข้อที่นักศึกษาสนใจ หรือ ติดต่อไปที่บัณฑิตวิทยาลัยปริญญาเอก (Ecole Doctorale) ซึ่งจะแจกจ่ายหัวข้อวิทยานิพนธ์ไปยังหัวหน้าคณะวิจัยที่ทำงานเกี่ยวข้องกับหัวข้อนี้ ระยะเวลารับสมัครเริ่มประมาณเดือนมิถุนายน ซึ่งเป็นเวลาที่ผลการสอบปริญญาโทออกมาแล้ว ในกรณีที่อาจารย์ที่ปรึกษาเห็นว่าผู้สมัครยังมีพื้นฐานความรู้ไม่พอเพียงกับการทำวิจัย อาจตอบรับโดยมีเงื่อนไขให้ศึกษาระดับปริญญาโทก่อนได้ ในทางกลับกัน กรณีที่นักศึกษามีโครงการมาศึกษาปริญญา โท – เอก และในปีแรกได้รับเข้าศึกษาระดับปริญญาโท หากอาจารย์ที่ปรึกษาเห็นว่ามีความศักยภาพเพียงพอ ก็อาจให้เลื่อนขึ้นไปศึกษาในชั้นปริญญาเอกได้ในปีการศึกษานั้น

หลักสูตรวิชาชีพ

นอกจากหลักสูตรปกติ ในฝรั่งเศสนักเรียนสามารถเลือกเรียนต่อในหลักสูตรวิชาชีพได้ซึ่งจะใช้เวลาสั้นกว่าหลักสูตรปกติ ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ประเภทดังนี้

1) Les Brevets de Technicien Supérieur (BTS) คือประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (120 หน่วยกิต : ECTS) เทียบได้กับ ปวส. ของไทย ซึ่งออกให้ผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรเฉพาะด้านกว่า 70 สาขาในด้านศิลปะอุตสาหกรรมและการผลิต และภาคบริการ ปกติการเรียนระดับ BTS ใช้เวลา 2 ปีในโรงเรียนของรัฐหรือเอกชน

(Lycée) และต้องฝึกงานประมาณ 8 - 12 สัปดาห์ หลักสูตรทั้งหมดครอบคลุมกว่า 100 สาขาอาชีพ เช่นการค้าและการบริหาร/วิทยาศาสตร์และอุตสาหกรรม เมื่อสำเร็จการศึกษาสามารถประกอบวิชาชีพเป็นช่างเทคนิคเฉพาะด้านได้ทันที

2) Les Diplômes Universitaires de Technologie (DUT) หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพด้านเทคโนโลยี (อนุปริญญาสายเทคโนโลยี) ใช้เวลาเรียน 2 ปี (120 หน่วยกิต : ECTS) และต้องฝึกงานอย่างน้อย 10 สัปดาห์ เปิดสอนโดย Instituts Universitaires de Technologies หรือ IUT (สถาบันเทคโนโลยี ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของมหาวิทยาลัยรัฐ) รวม 115 สถาบันทั่วประเทศ มีหลักสูตรเฉพาะด้านเทคโนโลยี 25 หลักสูตร และเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้ฝึกงาน ทั้งนี้ นักศึกษาสามารถประกอบวิชาชีพเฉพาะด้านได้ทันทีเมื่อสำเร็จการศึกษา หรือจะเลือกเรียนต่ออีกหนึ่งปีเพื่อให้ได้วุฒิปริญญาตรีวิชาชีพ (Licence Professionnelle) หรือเข้าเรียนต่อระดับสูงขึ้นไปในโรงเรียนเฉพาะทางขั้นสูงด้านวิศวกรรมศาสตร์

3) Les Licences Professionnelles หลักสูตรปริญญาตรีวิชาชีพ เป็นหลักสูตรต่อเนื่องจากประกาศนียบัตรวิชาชีพ BTS หรือ DUT ใช้ระยะเวลาเรียน 1 ปี เปิดสอนในสถาบัน IUT เน้นภาคปฏิบัติ การฝึกงาน และมีการเชิญวิทยากรจากภาคธุรกิจมาให้ความรู้ หลักสูตรที่ให้เลือกมีมากกว่า 1800 หลักสูตร โดยแยกย่อยเป็น 8 สาขา สามารถดูรายชื่อหลักสูตรได้ที่: www.enseignementsup-recherche.gouv.fr/cid20181/licence-professionnelle.html

โดยหลักสูตร BTS, DUT หรือ Licence Professionnelle เป็นหลักสูตรภาษาฝรั่งเศส ผู้สมัครต้องมีความรู้ภาษาฝรั่งเศสและมีระดับความรู้ในวิชาเฉพาะทางนั้นๆ ตามเกณฑ์ที่สถาบันกำหนดนอกจากนี้จะเห็นได้ว่าผู้ที่จบหลักสูตร

วิชาชีพทั้ง 3 หลักสูตรดังกล่าว สามารถเข้าสู่ตลาดแรงงานได้โดยทันที เนื่องจากเป็นการศึกษาเน้นอาชีพ และเป็นที่ต้องการของผู้ประกอบการ ขณะเดียวกัน ก็สามารถเลือกเข้าศึกษาปริญญาตรี – โท ทั้งสายสามัญและสายอาชีพ หรือเข้าทำวิจัยระดับปริญญาเอกในมหาวิทยาลัย หรือเข้าศึกษาในสถาบันการศึกษาชั้นสูง (Grandes Ecoles) ได้เช่นกัน

จำนวนปีการศึกษาของแต่ละหลักสูตรในฝรั่งเศสสามารถสรุปได้ตามตารางด้านล่างนี้

ตารางแสดงหลักสูตรการศึกษาในระดับอุดมศึกษา

ปีที่	ระดับ	หลักสูตรมหาวิทยาลัย	หลักสูตร Grandes Ecoles	หลักสูตรโรงเรียนศิลปะ/โรงเรียน สถาปัตย์ และ วิชาชีพ อื่นๆ
Baccalauréat (เทียบเท่าจบการศึกษาชั้นมัธยมตอนปลาย)				
ปีที่ 1				
ปีที่ 2	อนุปริญญา หรือ ปวส.	Diplôme Universitaire de Technologie – DUT สอน ใน IUT	เตรียมอุดมศึกษา เฉพาะทางชั้นสูง CPGE	วุฒิบัตรด้านศิลปะวุฒิบัตรสายวิชาชีพ BTS
ปีที่ 3	ปริญญาตรี	Licence ปริญญาตรี และ Licence Pro ปริญญาตรี สายอาชีพ		วุฒิบัตรด้านศิลปะวุฒิบัตรด้าน สถาปัตยกรรม
ปีที่ 4		ปริญญาโทปีที่ 1 (Master 1)	ปริญญาสัตว แพทย์ศาสตร์	
ปีที่ 5	ปริญญาโท	ปริญญาโทปีที่ 2 (Master 2)	ปริญญาวิชาชีพ วิศวกรรม/ บริหารธุรกิจ/	ปริญญาสถาปัตยกรรมศิลปกรรม
ปีที่ 6		ปริญญาเภสัชศาสตร์/ ทันต แพทย์ศาสตร์		ปริญญาวิชาชีพสถาปัตยกรรม
ปีที่ 7				
ปีที่ 8	ปริญญาเอก	Docterat (ปริญญาเอก)		
ปีที่ 9		ปริญญาแพทยศาสตร		

ประเภทสถาบันอุดมศึกษาในฝรั่งเศส

สถาบันอุดมศึกษาในประเทศฝรั่งเศสนั้นมีความหลากหลายซึ่งสามารถจำแนกเป็นประเภทต่างๆ ได้ดังนี้

1) มหาวิทยาลัย

ฝรั่งเศสนั้นมีมหาวิทยาลัยของรัฐกว่า 73 แห่งทั่วประเทศ ซึ่งได้รับงบประมาณช่วยเหลือจากรัฐบาล โดยหลักสูตรของมหาวิทยาลัยสามารถแบ่งออกเป็นสายสามัญตามหลักสูตร LMD : Licence (Bachelor), Master, Doctorat (PhD) และสายอาชีพ (BTS, DUT และ Licences Professionnelles) ตามที่ได้กล่าวมาข้างต้น

2) สถาบันอุดมศึกษาวิชาชีพชั้นสูง (Grandes Ecoles)

เป็นสถาบันอุดมศึกษาระดับหัวกะทิ มีประวัติความเป็นมาเก่าแก่ โดยสถาบันแห่งแรกๆ ก่อตั้งขึ้นตั้งแต่คริสต์ศตวรรษที่ 18 ได้แก่ Ecole Nationale des Ponts et Chaussées (ค.ศ. 1747) Ecole des Mines (ค.ศ. 1783) Ecole Polytechnique (ค.ศ. 1794) Ecole Normale Supérieure (ค.ศ. 1794) เพื่อสร้างบุคลากรชั้นนำของประเทศทางด้านวิศวกรรม วิทยาศาสตร์ สัตวแพทยศาสตร์ และเทคโนโลยี ต่อมาในศตวรรษที่ 19 สภาหอการค้าแห่งนครปารีสได้ก่อตั้งสถาบันวิชาชีพด้านการจัดการ (Ecole supérieure de Commerce) แห่งแรกในปี ค.ศ. 1820 ในปัจจุบันสถาบัน Grandes écoles ในฝรั่งเศสมีจำนวนกว่า 300 แห่ง

โดยลักษณะเฉพาะและจุดเด่นของสถาบันประเภท Grandes écoles มีดังต่อไปนี้

1. เป็นสถาบันซึ่งมุ่งสร้างบุคลากรชั้นนำทางด้านวิชาการและวิชาชีพในสาขาที่เกี่ยวข้อง
2. การรับรองวิทยฐานะ (หลักสูตรและสถานศึกษา) โดยรัฐบาลฝรั่งเศส เช่น การรับรองวิทยฐานะสถาบันวิชาชีพชั้นสูงด้านวิศวกรรมศาสตร์ จะกระทำทุก 5 ปี โดยคณะกรรมการวุฒิบัตรวิศวกรรมแห่งชาติ ซึ่งเป็นหน่วยงานของกระทรวงศึกษาธิการ เป็นต้น
3. มีระบบการสอบคัดเลือกนักศึกษาอย่างเข้มงวด แตกต่างจากการเข้าศึกษาต่อปริญญาตรีในคณะต่างๆ ในมหาวิทยาลัยซึ่งไม่มีสอบการคัดเลือก ตามปกตินักศึกษาฝรั่งเศสที่ประสงค์จะเข้าเรียนต่อในสถาบันวิชาชีพชั้นสูงจะต้องสอบได้ประกาศนียบัตรมัธยมปลาย (Baccalauréat) ระดับเกียรตินิยมดีมาก และผ่านการคัดเลือกอย่างเข้มงวดให้เข้าศึกษาหลักสูตรอุดมศึกษาพิเศษอีก 2 ปี ซึ่งเรียกว่า หลักสูตร CPGE (Classes préparatoires aux Grandes Ecoles) ในแต่ละปีการศึกษา สัดส่วนของนักเรียนที่ได้รับคัดเลือกเข้าเรียนต่อหลักสูตร CPGE มีประมาณ 9 % ของจำนวนนักเรียนทั้งหมดที่จบมัธยมปลายและเข้าศึกษาต่อระดับอุดมศึกษา

เมื่อศึกษาหลักสูตร CPGE ครบ 2 ปี นักศึกษาจะสอบแข่งขันคัดเลือกเข้าศึกษาต่อในสถาบันวิชาชีพชั้นสูง Grandes écoles ซึ่งมีอัตราการได้รับคัดเลือกประมาณ 50% โดยส่วนใหญ่ของนักศึกษาในสถาบัน Grandes Ecoles ผ่านการคัดเลือกด้วยวิธีนี้

อีกวิธีหนึ่ง คือ สถาบัน Grandes Ecoles ทางด้านวิศวกรรมศาสตร์จะคัดเลือกนักศึกษาที่สำเร็จหลักสูตรอนุปริญญา (Bac+2) เช่น อนุปริญญาเทคโนโลยีอุดมศึกษา (DUT) โดยพิจารณาจากผลการเรียนดีเด่น และการสอบสัมภาษณ์ เข้าศึกษาต่อในสถาบัน ทั้งนี้ ในแต่ละปีการศึกษา จะมีนักศึกษาที่สำเร็จหลักสูตร DUT และมีผลการเรียนดีเด่นอยู่ในระดับ 10 – 15 % ของคะแนนรวมสูงสุดของรุ่น ที่ได้รับคัดเลือกเข้าศึกษาต่อตามวิธีนี้ และคิดเป็นสัดส่วนประมาณ 8 -15 % ของนักศึกษาทั้งหมดของสถาบัน

4. หลังจากศึกษาหลักสูตร CPGE ครบ 2 ปี นักศึกษาจะใช้เวลาศึกษาต่อตามหลักสูตรอีก 3 ปี ในสถาบัน Grande école เมื่อสำเร็จตามหลักสูตร จะได้รับปริญญาบัตรเทียบเท่าระดับปริญญาโท (Bac+5) การเรียนการสอนเน้นการสร้างพื้นฐานความรู้ทางวิชาการที่มั่นคงในสาขาวิชาชีพ การเรียนรู้วิธีการและเครื่องมือการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถระบุและแก้ไขปัญหาได้อย่างรวดเร็ว ให้ความสำคัญกับวิธีการเรียนรู้จากกรณีศึกษาและโครงการ การทำงานกลุ่ม การฝึกงานควบคู่ไปกับการเรียนการสอนในชั้นเรียน นอกจากนี้ เนื่องจากจำนวนนักศึกษามีจำกัด (ประมาณ 3,000-4,000 คนต่อสถาบัน) คณาจารย์จึงสามารถดูแลติดตามความก้าวหน้าของนักศึกษาได้อย่างใกล้ชิด

6. มีความร่วมมือกับภาคเศรษฐกิจในการระบุความต้องการบุคลากร การบริหาร การจัดการฝึกงานระหว่างและก่อนจบการศึกษา การวิจัยและพัฒนาตลอดจนการถ่ายทอดนวัตกรรมทางเทคโนโลยี

7. มีความร่วมมือกับต่างประเทศ สถาบัน Grandes écoles ให้ความสำคัญกับการฝึกงานและการไปเป็นนักศึกษาแลกเปลี่ยนในต่างประเทศ โดยเฉพาะในภาคพื้นยุโรปเป็นเวลา 1-2 ภาคการศึกษา

ความแตกต่างระหว่างระบบการจัดการอุดมศึกษาในสถาบัน Grandes écoles และในมหาวิทยาลัยของประเทศฝรั่งเศสสามารถสรุปได้ดังในตารางต่อไปนี้

ความแตกต่างระหว่างระบบการจัดการอุดมศึกษา
ในสถาบัน Grandes écoles และในมหาวิทยาลัยของประเทศฝรั่งเศส

มหาวิทยาลัย		Grandes Ecoles
สาขา/หลักสูตร	สถาบันอุดมศึกษาผลิตบัณฑิตในวิชาการทั่วไปในด้านต่างๆ (Pluridisciplinary) ทั้งทางด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี มนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ ในหลักสูตรระดับปริญญาตรี/โท/เอก (Bac+3, Bac+5, Bac+8)	ผลิตบัณฑิตในวิชาชีพระดับสูงเฉพาะด้าน (specialisation) เช่น วิศวกรรมศาสตร์และเทคโนโลยี การจัดการและบริหารธุรกิจ รัฐศาสตร์ หนังสือพิมพ์ ศิลปะ สถาปัตยกรรมศาสตร์ ฯลฯ หลักสูตร 5 ปีเทียบเท่าปริญญาโท (Bac+5)
การสอบคัดเลือก	ไม่มีการสอบคัดเลือกเพื่อเข้าศึกษา อัตราการจบการศึกษา 30-50 % แล้วแต่สาขา	มีการสอบคัดเลือกเพื่อเข้าศึกษาอย่างเข้มงวด อัตราการจบการศึกษาสูง
จำนวนนักศึกษา	จำนวนนักศึกษาในชั้นปีและชั้นเรียนมาก สัดส่วนอาจารย์ต่อนักศึกษาค่อนข้างต่ำ	จำนวนนักศึกษาน้อยสัดส่วนอาจารย์ต่อนักศึกษาสูง (ประมาณ 1 : 8)
การเรียนการสอน	การเรียนการสอนเน้นวิชาการภาคทฤษฎีเพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในทางปฏิบัติ (Deduction)	การเรียนการสอนเน้นวิชาการและวิชาชีพควบคู่กันและเรียนรู้จากกรณีศึกษาเพื่อนำไปสู่ข้อสรุปทั่วไป (Induction)
ค่าใช้จ่าย	ต้นทุนการผลิตบัณฑิตเฉลี่ยปีละ 8970 ยูโร/นักศึกษา 1 คน โดยนักศึกษาจ่ายค่าลงทะเบียนเรียนปีละ 169 ยูโร	ต้นทุนการผลิตบัณฑิตเฉลี่ยปีละ 13,880 ยูโร/นักศึกษา 1 คน โดยนักศึกษาจ่ายค่าลงทะเบียนเรียนปีละ 380 ยูโร

นอกจากนี้ สถาบัน Grandes écoles ในฝรั่งเศสสามารถจำแนกออกตามสาขาวิชาได้ดังนี้

โรงเรียนเฉพาะทางขั้นสูงด้านการบริหารธุรกิจและการจัดการ

ปัจจุบันมีโรงเรียนเฉพาะทางด้านการบริหารธุรกิจและการจัดการประมาณ 200 แห่ง เปิดหลักสูตรการเรียนการสอนเฉพาะทางที่หลากหลายเกี่ยวกับการบริหารและการจัดการ ได้แก่ การตรวจสอบภายใน การเงิน การตลาด ทรัพยากรบุคคล การบัญชี เป็นต้น สถาบันต่างๆ มีการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับบริบททางเศรษฐกิจในปัจจุบันอยู่เสมอ ทั้งยังผนวกเอาภาคปฏิบัติเข้ามามีใช้เพื่อให้เกิดประโยชน์กับผู้เรียนมากที่สุด โดยผ่านการฝึกงานหรือแลกเปลี่ยนกับต่างประเทศ นอกจากนี้ ทางสถาบันต่างๆ ยังเปิดหลักสูตรที่สอนเป็นภาษาอังกฤษเพื่อเป็นทางเลือกแก่นักศึกษาต่างชาติด้วย

โรงเรียนเฉพาะทางด้านการบริหารธุรกิจและการจัดการส่วนมากมักรวมตัวกันและออกข้อสอบรวมเพื่อคัดเลือกนักศึกษาเข้าเรียน โดยมีโรงเรียนประมาณ 190 แห่งที่รับนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาแล้ว โรงเรียนวิชาชีพชั้นสูงด้านการบริหารและการจัดการส่วนใหญ่เป็นโรงเรียนเอกชน มีอัตราค่าเล่าเรียนระหว่าง 4,000 ถึง 30,000 ยูโร

โรงเรียนเฉพาะทางด้านการบริหารและการจัดการของฝรั่งเศสได้รับการยอมรับไปทั่วโลกและติดอันดับโรงเรียนที่ดีที่สุด ในยุโรป นิตยสาร Financial Times มักจะจัดให้สถาบันของฝรั่งเศสอยู่ในอันดับต้นๆ ของโรงเรียนด้านการบริหารและการจัดการที่ดีที่สุด โรงเรียนเฉพาะทางด้านการบริหารและการจัดการของฝรั่งเศสมีทั้งที่เป็นของเอกชน เช่น INSEAD, ESCP Europe, EDHEC, ESSEC, HEC, EM Lyon, ESC Rennes, NEOMA, Toulouse Business School เป็นต้น และของรัฐได้แก่ สถาบันในกลุ่ม IAE (Institut d'Administration des Entreprises) ตามเมืองต่างๆ เช่น IAE Montpellier, IAE Aix-Marseille เป็นต้น สามารถดูรายชื่อสถาบัน IAE ได้ที่ <http://www.iae-france.fr/en/>

Les Ecoles Normales Supérieures (ENS)

ในประเทศฝรั่งเศสมีสถาบัน “Ecole Normale Supérieure” ซึ่งเป็นสถาบันที่สร้างนักวิชาการและนักวิจัยที่มีชื่อเสียงเป็นเลิศทั้งทางด้านวิทยาศาสตร์ มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ จำนวน 4 แห่ง ได้แก่ ENS Paris, Paris Saclay (Cachan เดิม), ENS Lyon และ ENS Rennes

ENS เป็นโรงเรียนที่มีมาตรฐานระดับสูงซึ่งเปิดอบรมนักวิชาการ คณาจารย์ นักวิจัย และข้าราชการระดับสูง ในหลากหลายสาขาวิชา เช่น วิทยาศาสตร์และวิทยาศาสตร์ประยุกต์ (คณิตศาสตร์ ฟิสิกส์ ชีววิทยา) วิศวกรรมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และภาษาศาสตร์

Les Instituts D'études Politiques (IEP) หรือ « SCIENCES-PO »

สถาบัน IEP หรือ Sciences-Po สถาบันชั้นนำด้านสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มีทั้งหมด 9 แห่งในประเทศฝรั่งเศส โดยสถาบัน IEP ปารีสเป็นสถาบันที่มีผู้สมัครมากที่สุดและมีการสอบแข่งขันสูงสุด สถาบัน IEP เปิดหลักสูตรสหสาขาวิชา และมีหลักสูตรนานาชาติ เช่น กฎหมาย เศรษฐศาสตร์ รัฐศาสตร์ ประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม และสังคมศาสตร์ ภาษาศาสตร์

โรงเรียนเฉพาะทางขั้นสูงด้านวิศวกรรมศาสตร์

การศึกษาด้านวิศวกรรมศาสตร์ในประเทศฝรั่งเศสนั้นมีชื่อเสียงและเป็นที่ยอมรับไปทั่วโลก มีโรงเรียนเฉพาะทางขั้นสูงด้านวิศวกรรมศาสตร์กว่า 200 แห่งที่เปิดสอนทุกแขนงวิชาด้านวิศวกรรมศาสตร์และวิทยาศาสตร์ประยุกต์ เช่น ฟิสิกส์ เคมี ชีววิทยา เกษตร วิศวกรรมเครื่องกล วิศวกรรมไฟฟ้า เป็นต้น

โรงเรียนเฉพาะทางด้านวิศวกรรมศาสตร์มีหลักสูตร 5 ปี อยู่ภายใต้การควบคุมของคณะกรรมการสภาวิศวกร (Commission nationale des Titres d'Ingénieurs) ซึ่งเป็นผู้ออกใบปริญญาบัตร หรือ Diplôme d'ingénieur ได้รับการรับรองจากรัฐบาลฝรั่งเศส ปริญญาบัตร Diplôme d'ingénieur นี้เทียบเท่าระดับปริญญาโทและสามารถใช้สมัครเรียนต่อในระดับปริญญาเอกได้

เครือข่ายโรงเรียนเฉพาะทางขั้นสูงด้านวิศวกรรมศาสตร์สามารถแบ่งออกเป็น 2 เครือข่ายหลักได้แก่ 1) เครือข่ายสถาบันวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ParisTech ประกอบด้วยโรงเรียนเฉพาะทางด้านวิศวกรรมศาสตร์ 12 แห่ง

ตั้งอยู่ในปารีส และมีหลักสูตรในระดับปริญญาโทและปริญญาเอกในสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และการจัดการระดับสูง นอกจากนี้การเปิดรับนักศึกษาต่างชาติยังเป็นหนึ่งในนโยบายหลักของทางโรงเรียนอีกด้วย 2) เครือข่าย N+I ประกอบด้วยโรงเรียนเฉพาะทางขั้นสูงด้านวิศวกรรมศาสตร์มากกว่า 75 แห่ง ครอบคลุมสาขาวิชาเฉพาะด้านต่างๆ ได้แก่ เกษตร โทรคมนาคม วิศวกรรมโยธา วิศวกรรมเครื่องกล วิทยาการคอมพิวเตอร์ เคมี วิศวกรรมไฟฟ้า วิศวกรรมสิ่งแวดล้อม เป็นต้น เครือข่าย N+I เปิดหลักสูตรสำหรับนักศึกษาต่างชาติที่จบปริญญาตรีสาขา วิศวกรรมศาสตร์และวิทยาศาสตร์ประยุกต์ หรือวิศวกรที่สนใจศึกษาต่อในระดับปริญญาโท ปริญญาบัตรได้รับการรับรองจากรัฐบาลฝรั่งเศส ในช่วง 10 ปีที่ผ่านมา มีนักศึกษาต่างชาติกว่า 2,000 คนจาก 35 ประเทศทั่วโลกที่เรียนจบหลักสูตรจากโรงเรียนในเครือข่าย N+I

โรงเรียนเฉพาะทางขั้นสูงด้านสัตวแพทยศาสตร์

ในประเทศฝรั่งเศสมีโรงเรียนเฉพาะทางด้านสัตวแพทยศาสตร์ 4 แห่ง คือ ที่ปารีส (Maison-Alfort) ลียง (Lyon) นองต์ส (Nantes) และ ตูลูส (Toulouse) ซึ่งเปิดรับนักศึกษาผ่านการสอบแข่งขันรวม 4 ระดับ ซึ่งอาจเป็นทั้งข้อเขียนและพิจารณาเอกสารต่างๆ หรือประกอบการสัมภาษณ์ก็ได้ หลักสูตรในโรงเรียนชั้นสูงทั้ง 4 แห่ง ได้รับการรับรองจากคณะกรรมการปริญญาบัตรแห่งชาติฝรั่งเศส และสภาสัตวแพทย์แห่งชาติ ทำให้ผู้ที่จบหลักสูตรสามารถประกอบวิชาชีพได้ทันที

3) โรงเรียนและสถาบันเฉพาะทางด้านอื่นๆ

โรงเรียนและสถาบันเฉพาะทางด้านอื่นๆ ทั้งที่เป็นของรัฐบาลและเอกชน ก่อตั้งขึ้นเพื่อเติมเต็มหลักสูตรเฉพาะทางให้ครอบคลุมทุกสาขาวิชา เช่น สาขาแพทยศาสตร์ เทคนิคการแพทย์ นิเทศศาสตร์และสื่อสารมวลชน การออกแบบแฟชั่น การท่องเที่ยว การโรงแรม การประกอบอาหาร เป็นต้น หลักสูตรโรงเรียนและสถาบันเฉพาะทางเหล่านี้ มีระยะเวลาตั้งแต่ 2 ถึง 5 ปี การรับนักศึกษาทำโดยพิจารณาจากเอกสารสมัคร หรือการสอบแข่งขัน

โรงเรียนเฉพาะทางด้านศิลปะ

โรงเรียนเฉพาะทางด้านศิลปะ (Les Ecoles Supérieures d'Art) มีอยู่เป็นจำนวนมากในประเทศฝรั่งเศส ทั้งที่เป็นของรัฐและเอกชน ทุกสถาบันล้วนมีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับในวงการศิลปะ โรงเรียนเหล่านี้นำเสนอหลักสูตรการเรียนตั้งแต่ 2-5 ปีหลังจบมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยเปิดรับนักศึกษาผ่านการสอบแข่งขันที่เข้มข้นและการนำเสนอผลงาน มีการแยกศาสตร์ความรู้ระหว่างด้านศิลปะประยุกต์และจิตรศิลป์อย่างชัดเจน ทั้งในปริญญาบัตรและในโรงเรียนเฉพาะทาง

โรงเรียนเฉพาะทางด้านศิลปะของรัฐเกือบ 50 แห่งเปิดสอนหลักสูตรระดับปริญญาบัตร ซึ่งเป็นปริญญาที่ได้รับการรับรองจากรัฐบาล ส่วนโรงเรียนเฉพาะทางด้านศิลปะของเอกชนและโรงเรียนที่ขึ้นกับหอการค้าและอุตสาหกรรม เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรหรือประกาศนียบัตรวิชาชีพ

โรงเรียนเฉพาะทางด้านศิลปะและการออกแบบของรัฐคัดเลือกนักศึกษาผ่านการสอบแข่งขันและการนำเสนอผลงาน โดยเปิดรับผู้ที่จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายขึ้นไปเพื่อเข้าศึกษาต่อในสถาบัน เปิดสอนหลักสูตรตั้งแต่ 3-5 ปี ปริญญาบัตรที่ออกให้จากสถาบันเหล่านี้ได้รับการรับรองจากรัฐบาล โรงเรียนเฉพาะทางด้านศิลปะและการออกแบบทั้ง 45 แห่งขึ้นตรงกับกระทรวงวัฒนธรรมและการสื่อสาร กระทรวงศึกษาธิการ การอุดมศึกษา และการวิจัย

โรงเรียนเฉพาะทางด้านศิลปะแห่งชาติ (Les Ecoles Nationales Supérieures d'Art) เปิดสอนหลักสูตรระดับปริญญาบัตร ซึ่งเป็นปริญญาที่ได้รับการรับรองโดยสถาบัน โรงเรียนเฉพาะทางซึ่งมีการแข่งขันสูงมากนี้เปิดสอนหลักสูตรระดับปริญญาโทในสาขาศิลปะประยุกต์ ทัศนศิลป์ การสร้างสรรค์ การออกแบบเสื้อผ้า การออกแบบเสื้อผ้าอุตสาหกรรม การถ่ายภาพ

โรงเรียนชั้นสูงของรัฐด้านศิลปะประยุกต์ (Écoles supérieures d'arts appliqués publiques : ESAA)

นำเสนอการเรียนการสอนในสาขาเฉพาะทาง โดยผู้สำเร็จการศึกษาจะได้รับปริญญาบัตรที่รับรองโดยรัฐ มีทั้งหลักสูตร 2 ปี หรือ 5 ปี สำหรับผู้สนใจประกอบอาชีพในสาขาการออกแบบต่างๆ เช่น กราฟิกดีไซน์ (สื่อและมัลติมีเดีย) การออกแบบพื้นที่ (ตกแต่งภายใน ออกแบบฉาก) ออกแบบแฟชั่น ออกแบบผลิตภัณฑ์ (ผ้า เครื่องประดับ หนังสือ เครื่องแก้ว เซรามิก) เป็นต้น

โรงเรียนชั้นสูงของเอกชนด้านศิลปะ (Écoles supérieures d'arts privées)

โรงเรียนเฉพาะทางด้านศิลปะของเอกชนซึ่งส่วนมากจะมีค่าเล่าเรียนสูง นำเสนอหลักสูตรที่ใช้ระยะเวลาเรียนภายใน 3 ถึง 5 ปี หลังจบชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย วุฒิที่ผู้สำเร็จการศึกษาจะได้รับนั้นเป็นวุฒิที่ออกให้โดยสถาบันนั้นๆ

โรงเรียนเฉพาะทางด้านมรดกศิลปะ

โรงเรียนเฉพาะทางด้านมรดกศิลปะของฝรั่งเศสซึ่งเป็นของรัฐมี 3 โรงเรียน เปิดสอนหลักสูตรชั้นสูงสำหรับผู้ต้องการประกอบอาชีพที่เกี่ยวข้องกับความรู้ด้านมรดกของชาติ เช่น นักประวัติศาสตร์ศิลปะ นักอนุรักษ์มรดก สถาปนิกอนุรักษ์สถาน นักบูรณะสถานที่ทางประวัติศาสตร์ เป็นต้น

ตาราง: มหาวิทยาลัยที่มีชื่อเสียงระดับโลกของฝรั่งเศส

มหาวิทยาลัย	สาขาความเชี่ยวชาญ
มหาวิทยาลัย ณ กรุงปารีส	
École normale supérieure (ENS)	ปรัชญา ภาษาศาสตร์ สังคมวิทยา เศรษฐศาสตร์ เทคโนโลยี ประวัติศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ธรรมชาติ
Sorbonne University Pierre and Marie Curie Campus	วิศวกรรมศาสตร์ วิทยาศาสตร์ธรรมชาติ และวิทยาศาสตร์สุขภาพ
Sciences Po (The Paris Institute of Political Studies)	รัฐศาสตร์
Paris-Sorbonne University	กฎหมายและวิทยาศาสตร์
Université Paris 1 Panthéon-Sorbonne	กฎหมาย รัฐศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ บริหารธุรกิจ และมนุษยศาสตร์
Université Paris-Saclay	วิทยาศาสตร์ธรรมชาติ คณิตศาสตร์ และฟิสิกส์
Université Paris-Diderot / Université Paris Cité	มนุษยศาสตร์ แพทยศาสตร์ วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ ภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย และการวิจัยวัฒนธรรมโลกตะวันออก
École des ponts ParisTech	วิศวกรรมโยธา วิศวกรรมสิ่งแวดล้อม วิศวกรรมคมนาคม วิศวกรรมเครื่องกล คณิตศาสตร์ประยุกต์ วิทยาการคอมพิวเตอร์ และการจัดการวิศวกรรมอุตสาหกรรม
Université Paris Descartes	จิตวิทยา ทันตแพทยศาสตร์ และ เกสซ์ศาสตร์
Université Paris Dauphine-PSL	บริหารธุรกิจและคณิตศาสตร์
Université Paris-Panthéon-Assas	กฎหมายและเศรษฐศาสตร์
มหาวิทยาลัย ณ เมืองอื่นๆ ของฝรั่งเศส	
École Polytechnique ณ เมือง Palaiseau	คณิตศาสตร์ประยุกต์ เคมี วิทยาการคอมพิวเตอร์ เศรษฐศาสตร์ เทคโนโลยีสารสนเทศ
École normale supérieure de Lyon (ENS Lyon) ณ เมือง Lyon	มนุษยศาสตร์และวิทยาศาสตร์
Université Claude Bernard Lyon 1 ณ เมือง Lyon	วิทยาศาสตร์สุขภาพ และวิทยาศาสตร์ธรรมชาติ
University of Strasbourg ณ เมือง Strasbourg	ยุโรปศึกษา ภาษา และวรรณกรรม
Joseph Fourier University ณ เมือง Grenoble	เคมี ชีววิทยา วิทยาศาสตร์สุขภาพ และสังคมศาสตร์
University of Bordeaux Bordeaux	ประสาทวิทยา และวิทยาการคอมพิวเตอร์
Université Toulouse III - Paul Sabatier ณ เมือง Toulouse	เคมี การชลประทาน ธรณีวิทยา วิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม ฟิสิกส์และอวกาศยาน
Université des sciences et techniques de Montpellier 2 ณ เมือง Montpellier	ฟิสิกส์ เคมี คณิตศาสตร์ สัตววิทยา และนิเวศวิทยา
Lille University of Science and Technology ณ เมือง Lille	ชีววิทยา เคมี ภูมิศาสตร์ คณิตศาสตร์ วิศวกรรมไฟฟ้า ธรณีวิทยา วิศวกรรมโทรคมนาคม การจัดการสิ่งแวดล้อม และ เทคโนโลยีในภาคอุตสาหกรรม

ที่มา:

<https://www.enseignementsup-recherche.gouv.fr>

<http://oeaparis.free.fr/>

<https://www.thailande.campusfrance.org/th/>

<https://www.ocsc.go.th>

Office of Higher Education,
Science, Research and Innovation,
Royal Thai Embassy in Brussels
(OHESI Brussels)

Royal Thai Embassy

412 Boulevard du Souverain

Brussels 1150 Belgium

Tel: +32 (0) 2 675 07 97

Fax: +32 (0) 2 662 08 58

Email:

info@thaiscience.eu